

The principles of the systematic effective function on the quality of educational activity of higher educational institutions have been shown. This activity is based on noospheric-competence based approaches in the frameworks of the main positions formulated by International Commission of Council of Europe in combination with V.I.Vernadsky's theory of noospherogenesis.

The quality of teaching, professional education, competentional education, noospherogenesis

УДК 378.017.4 / .035.6

СУЧАСНИЙ СТАН ОРГАНІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ В СИСТЕМІ ОСВІТИ

В.П. Корицький, аспірант

У статті розглядається сучасний стан організації національного виховання в системі освіти. Наведені сукупності суперечностей, вирішення яких сприяє просуванню до нових цілей. Розглянуто документи внутрішнього законодавства України, змістом яких є освіта й виховання цінностей громадянського суспільства. Показано важливість виховання у молоді патріотизму та бажання активно сприяти утвердженню державності в Україні.

Національне виховання, суперечності процесу виховання, національна культура.

Актуальність теми. Система виховання ґрунтується на ідеях національного світогляду, філософії, ідеології, а не на ідеях вчення чи громадсько-політичної організації. Національна система виховання ґрунтується на засадах родинного виховання, народної педагогіки, наукової педагогічної думки, що увібрали в себе надбання національної виховної мудрості.

В умовах розбудови незалежної держави на перший план виходить проблема відродження національної системи освіти як передумови виховання нового покоління українців.

Її реалізація вимагає кардинального реформування системи національного виховання, метою якого "Національна доктрина розвитку освіти України у ХХІ столітті" визначила: виховання громадянина і патріота України, прищеплення любові до української мови та культури, поваги до народних традицій, формування національної свідомості та гідності.

Головна мета української системи освіти – створити умови для розвитку і самореалізації кожної особистості як громадянина України, формувати покоління, здатне навчатися впродовж всього життя,

створювати і розвивати цінності громадянського суспільства .

Мета статті – розглянути сучасний стан організації національного виховання в системі освіти.

Аналіз попередніх досліджень. Впровадження національної системи виховання у сучасну школу може бути реалізовано засобами виховання, які визначені в творах фундатора національної культури й науки І. Огієнка[1].

Справжнім феноменом патріотизму в історії України у XVII ст. стало запорізьке козацтво. Головні ідеї козацтва - свобода особистості, самостійність і незалежність особи, любов до України і свого народу, виховання оборонців українського народу, фізично сильних, сміливих, мужніх; формування національного світогляду і національної свідомості - стали провідними у народній педагогіці. Козацька педагогіка розробила систему форм, методів, засобів впливу на підростаючі покоління, і висунула ідею виховання захисників свободи і незалежності України.

На поч. XX ст. - у період національно-політичного і духовного відродження України - у творчості Г. Ващенка, І. Огієнка, С. Русової, Я. Чепіги та інших було обґрунтовано ідею і розкрито шляхи виховання патріотичних почуттів і національної самосвідомості.

Значний внесок у розроблення теорії і практики патріотичного виховання зробив К. Ушинський. Він вважав, що основним завданням виховання молоді є виховання її на засадах патріотизму [2].

Наукова педагогічна думка багато і досить плідно працює над створенням концептуальних положень національного виховання підростаючого покоління. Цій проблемі і різним її аспектам присвячують свої дослідження О. Вишенський, В. Злюк, М. Клепар, В. Кузь, В. Москалець, Л. Паламарчук, Ю. Руденко, З. Сергійчик, Р. Сеульський, М. Стельмахович, В. Чорнобай.

Виклад основного матеріалу. В Україні є чимало нормативно-правових актів, які регулюють на суспільні відносини у галузі навчання, виховання, професійної, наукової, загальнокультурної підготовки громадян України.

Так, у Законі України "Про освіту" метою освіти названо "всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, розвиток її талантів, розумових і фізичних здібностей, виховання високих моральних якостей, формування громадян, здатних до свідомого суспільного вибору, збагачення на цій основі інтелектуального, творчого, культурного потенціалу народу, підвищення освітнього рівня народу, забезпечення народного господарства кваліфікованими фахівцями".

Цим же законом визначено основні принципи освіти в Україні: доступність для кожного громадянина державних освітніх послуг; гуманізм, демократизм, пріоритетність загальнолюдських духовних цінностей; зв'язок із світовою та національною історією, культурою, традиціями; незалежність освіти від політичних партій, громадських і релігійних організацій [3].

Значна кількість нормативно-правових актів в Україні присвячена саме вихованню патріотизму. Закон України "Про позашкільну освіту" у ст.

8 серед основних завдань позашкільної освіти називає виховання "патріотизму, любові до України, поваги до народних звичаїв, традицій, національних цінностей українського народу" [4].

Виховання у молоді патріотизму та "бажання активно сприяти утвердженню державності в Україні" передбачено комплексними заходами Кабінету Міністрів України щодо реалізації державної молодіжної політики в Україні ("Молодь України") [5].

Національне виховання потребує докорінних змін: наповнення його культурно-історичними надбаннями українського народу; впровадження нових підходів, виховних систем, форм і методів виховання, які відповідали б потребам розвитку особистості, сприяли розкриттю її талантів, духовно-емоційних, розумових і фізичних здібностей; розроблення теоретико-методологічних аспектів національної системи виховання з урахуванням вітчизняного і зарубіжного досвіду; об'єднання зусиль державних і громадських інституцій у вихованні молоді, сприяння діяльності дитячих та юнацьких організацій; розвиток різноманітних дитячих і молодіжних об'єднань за інтересами, позашкільних освітньо-виховних закладів (будинків школярів, станцій юних техніків, натуралістів, мережі дитячо-юнацьких спортивних шкіл, музичних і художніх студій, малих академій народних мистецтв тощо); організація родинного виховання та освіти як важливої ланки виховного процесу і забезпечення педагогічного всеобучу батьків; активний обмін надбаннями духовної культури між усіма народами, які населяють Україну, а також з українською діаспорою; широке використання в навчально-виховному процесі високохудожніх творів літератури та мистецтва; докорінні зміни в підготовці і перепідготовці педагогічних кадрів для національного виховання [6].

Процес виховання – динамічний, неперервний, безупинний. Його рушійними силами є сукупність суперечностей, вирішення яких сприяє просуванню до нових цілей. Розрізняють внутрішні й зовнішні суперечності.

Внутрішні суперечності:

а) суперечність між зростаючими соціальне значущими завданнями, які потрібно розв'язати вихованцю, і можливостями, що обмежують його вчинки та дії, спрямовані на їх розв'язання.

б) суперечність між зовнішніми впливами і внутрішніми прагненнями вихованця

Зовнішні суперечності:

а) невідповідність між виховними впливами навчального закладу і сім'ї;

б) зіткнення організованого виховного впливу у системі навчальних закладів та ВНЗ I-II рівнів акредитації стихійним впливом на учнівську молодь навколишнього інформаційного світу;

в) неоднакове ставлення до студентів викладачів, які не завжди дотримуються принципу єдності вимог, внаслідок чого в студентів формується ситуативна поведінка, пристосовництво, безпринципність, що

негативно позначаються на виховному процесі взагалі;

г) суперечність, породжена тим, що окремі студенти, які мають досвід негативної поведінки, постійно конфліктують з педагогами, однокласниками, батьками.

Висновки. Таким чином, в Україні значна кількість нормативно-правових актів присвячена саме вихованню цінностей громадянського суспільства: патріотизму, громадянськості, формуванню національної свідомості тощо.

Держава та навчальні заклади повинні визначити основні напрями правової освіти та заходи щодо їх реалізації, створити необхідні умови для набуття студентською молоддю правових знань та навичок їх застосування, забезпечення джерелами правової інформації, що одночасно виступають факторами й умовами виховання цінностей громадянського суспільства у студентській молоді.

Перспективи подальших досліджень полягають у визначенні теоретико-методичних основ підготовки майбутніх викладачів, вищого навчального закладу I-II рівня акредитації до національного виховання.

Список літератури

1. Національна доктрина розвитку освіти України у 21 столітті / – К.: Шкільний світ, 2001. – 11-12 с.(Шкільний світ)
2. Ушинський К. Д. Про народність у громадському вихованні / Ушинський К. Д. - К.: Вибрані педагогічні твори : у 2 т., 1983. 43-103 с. – (Теоретичні проблеми педагогіки т. 1).
3. Закон України «Про освіту» // Відомості Верховної Ради (ВВР), 1991, № 34, 451с.
4. Позашкільна освіта: Закон України 22 червня 2000 р. / Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 46. – 393 с.
5. Комплексні заходи Кабінету Міністрів України щодо реалізації державної молодіжної політики в Україні («Молодь України»): постанова Кабінету Міністрів України від 20 березня 1998 р. [Електронний ресурс]. –Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=348-98-%EF
6. Державна національна програма «Освіта» («Україна XXI століття»): постанова Кабінету Міністрів України від 3 листопада 1993 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon. rada.gov. ua/cgi-bin/ laws/main.cgi?nreg=896-93-%EF

В статье рассматривается современное состояние организации национального воспитания в системе образования. Приведенные совокупности противоречий, решение которых способствует продвижению к новым целям. Рассмотрены документы внутреннего законодательства Украины, содержанием которых является образование и воспитание ценностей гражданского общества. Показана важность воспитания у молодежи патриотизма и желание активно способствовать утверждению государственности в Украине.

Національне виховання, противоречия процесса воспитания, национальная культура

The article examines the current state of education in the national education system. These set of contradictions, the resolution of which promotes the new goals. Documents are considered domestic legislation of Ukraine, the contents of which is education and education values of civil society. Shown the importance of educating the youth patriotism and desire to actively promote the establishment of statehood in Ukraine

National education, contradictions of the process of education, national culture.

УДК 378.147

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ, МАЙБУТНІХ ЗЕМЛЕВПОРЯДНИКІВ

Л. Кочеригін, аспірант

У статті розглядаються організаційно-педагогічні засади індивідуальної роботи студентів за спеціальністю «Землевпорядкування» з метою підвищення їх особистісного досвіду професійної діяльності та реалізації ними власної траєкторії навчальних досягнень зі спеціальних дисциплін.

Індивідуалізація навчання, індивідуальна робота, індивідуально-орієнтоване навчання, землевпорядкування.

Постановка проблеми. Принципово новими елементами змісту освіти є формування особистісного досвіду індивідуальної професійної діяльності, забезпечення найновіших технологій розвитку особистості, гуманізація навчально-виховного процесу, диференціація змісту, посилення практичного і творчого спрямування навчальної діяльності.

Принцип індивідуалізації, урахування індивідуальних характеристик кожного студента – всебічне вивчення його можливостей, моделювання найближчого розвитку (проектування власної траєкторії навчальних досягнень) на основі реального знання їхніх індивідуальних особливостей повинен стати реальним, а не декларованим підґрунтям інноваційних процесів в сучасному освітньому процесі вищих навчальних закладів (ВНЗ). Передусім це повинно відбуватися у ВНЗ I-II рівня акредитації, адже статус цих навчальних закладів вимагає реалізацію ними місії щодо підготовки молодших спеціалістів (техніків-землевпорядників) в галузі геодезії та землеустрою. Однією із складових професійної компетентності техника-землевпорядника насамперед полягає у індивідуальному виконанні практичних завдань професійної діяльності, які пов'язані з розробкою проектів організації територій і угідь, проектів відведення земель для державних та громадських потреб, контролю за використанням та охороною земель,